

Закон України “Про безоплатну правову допомогу”

Цей Закон відповідно до Конституції України визначає зміст права на безоплатну правову допомогу, порядок реалізації цього права, підстави і порядок надання безоплатної правової допомоги, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги, повноваження органів виконавчої влади у зазначеній сфері, порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з питань надання безоплатної правової допомоги.

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі нижченаведені терміни вживаються в такому значенні:

правова допомога – надання правових послуг, спрямованих на забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення;

безоплатна правова допомога – правова допомога, що гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів, інших джерел;

особа – фізична особа;

дитина – особа віком до 18 років;

законні представники – батьки, усиновителі, батьки-вихователі, прийомні батьки, патронатні вихователі, опікуни, піклувальники, представники закладів, які виконують функції опікунів і піклувальників;

правові послуги – надання правової інформації, консультацій та роз'яснень з правових питань; складання заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру; здійснення представництва інтересів особи в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; забезпечення захисту особи від обвинувачення; надання особі допомоги в забезпеченні доступу до вторинної правової допомоги.

Стаття 2. Сфера застосування Закону

Цей Закон регулює правовідносини в сфері надання безоплатної правової допомоги суб'єктам права на безоплатну первинну правову допомогу та суб'єктам права на безоплатну вторинну правову допомогу, які встановлені ним.

Порядок та підстави надання безоплатної правової допомоги фізичним особам на благодійних засадах фізичними та юридичними особами, які займаються благодійництвом самостійно або разом з відповідними

благодійними організаціями, регулюються відповідним законодавством та статутами цих організацій.

Стаття 3. Право на безоплатну правову допомогу

Право на безоплатну правову допомогу – гарантована Конституцією України можливість громадянина України, іноземця, особи без громадянства, в тому числі біженця, отримати в повному обсязі безоплатну первинну правову допомогу, а також можливість вразливих категорій осіб отримати безоплатну вторинну правову допомогу у випадках, встановлених цим Законом.

Стаття 4. Гарантії недискримінації осіб у доступі до безоплатної правової допомоги

У реалізації права на безоплатну правову допомогу не допускається застосування привілеїв чи обмежень до осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Стаття 5. Принципи державної політики у сфері надання безоплатної правової допомоги

Державна політика у сфері надання безоплатної правової допомоги ґрунтується на таких принципах:

- 1) верховенства права;
- 2) законності;
- 3) доступності безоплатної правової допомоги;
- 4) забезпечення якості безоплатної правової допомоги;
- 5) гарантованого державного фінансування.

Стаття 6. Законодавство України про безоплатну правову допомогу

Питання надання безоплатної правової допомоги в Україні регулюються на основі Конституції України цим Законом, іншими законами України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Розділ II. НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПЕРВИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

Стаття 7. Поняття безоплатної первинної правової допомоги

Безоплатна первинна правова допомога – вид державної гарантії, що полягає в інформуванні особи про зміст її прав і свобод, порядок їх реалізації, відновлення у випадках їх порушення та порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Безоплатна первинна правова допомога включає такі види правових послуг:

- 1) надання правової інформації;
- 2) консультації та роз'яснення з правових питань;
- 3) складання заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру);
- 4) допомога в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.

Стаття 8. Суб'єкти права на безоплатну первинну правову допомогу

Право на безоплатну первинну правову допомогу згідно з Конституцією України та цим Законом мають усі особи, які перебувають під юрисдикцією України.

Стаття 9. Суб'єкти надання безоплатної первинної правової допомоги

Суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги в Україні є:

- 1) органи виконавчої влади;
- 2) органи місцевого самоврядування;
- 3) фізичні особи та юридичні особи приватного права.

Стаття 10. Порядок розгляду звернень про надання безоплатної первинної правової допомоги

Звернення про надання одного з видів правових послуг, перелічених у частині другій статті 7 цього Закону, надсилаються або подаються особами, які досягли повноліття, безпосередньо до центральних та місцевих органів виконавчої влади, територіальних органів центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування залежно від компетенції цих органів.

Звернення про надання видів правових послуг, перелічених у частині другій статті 7 цього Закону, що стосуються дітей, надсилаються або подаються їх законними представниками.

Звернення про надання одного з видів правових послуг, перелічених у частині другій статті 7 цього Закону, що стосуються осіб, визнаних судом

недієздатними, або дієздатність яких обмежена судом, надсилаються або подаються їх опікунами чи піклувальниками.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у разі письмового звернення осіб про надання будь-якого з видів правових послуг, перелічених у частині другій статті 7 цього Закону, з питань, що віднесені до їх повноважень, зобов'язані надати такі послуги протягом тридцяти календарних днів з дня надходження звернення.

Якщо в зверненні особи міститься лише прохання про надання відповідної правової інформації, така правова допомога надається протягом п'ятнадцяти календарних днів з дня отримання звернення.

Органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування забороняється встановлювати плату за надання будь-якого з видів правових послуг, перелічених у частині другій статті 7 цього Закону, та за видачу особам бланків заяв, звернень, запитів, довідок, інших документів, подання яких передбачається законодавством України для реалізації прав і свобод людини і громадянина.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані надати правову допомогу з питань, що віднесені до їх повноважень.

Якщо питання, що порушені в зверненні, не віднесені до повноважень органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, до яких надійшло звернення особи, такий орган протягом п'яти календарних днів повинен надіслати це звернення до належного органу, про що повідомити особу, яка подала звернення.

Якщо під час розгляду звернення про надання безоплатної первинної правової допомоги буде встановлено, що особа потребує надання безоплатної вторинної правової допомоги, орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування, який розглядає звернення, зобов'язаний роз'яснити особі або її законному представникові порядок подання звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Звернення, що не пов'язані з наданням первинної правової допомоги, розглядаються в порядку, встановленому законодавством про звернення громадян.

Стаття 11. Організація особистого прийому осіб для надання безоплатної первинної правової допомоги

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані проводити особистий прийом осіб, які потребують безоплатної первинної правової допомоги, з питань, що віднесені до компетенції відповідного органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування.

Прийом осіб, які потребують безоплатної первинної правової допомоги, повинен проводитися постійно у встановлені дні та години. Графіки прийому повинні бути доведені до відома осіб.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування повинні забезпечити ведення особистого прийому осіб працівниками, які мають високу кваліфікацію у певній сфері законодавства і можуть надати чіткі, доступні для розуміння роз'яснення положень чинного законодавства та консультації щодо порядку реалізації прав і свобод людини і громадянина та виконання обов'язків.

Якщо під час особистого прийому буде встановлено, що особа потребує надання безоплатної вторинної правової допомоги, працівник, який веде особистий прийом, зобов'язаний роз'яснити їй порядок подання звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Стаття 12. Надання безоплатної первинної правової допомоги спеціалізованими установами, іншими суб'єктами

Органи місцевого самоврядування з урахуванням потреб територіальної громади відповідної адміністративно-територіальної одиниці у порядку, встановленому законом, можуть утворювати спеціалізовані установи з надання безоплатної первинної правової допомоги.

Установи з надання безоплатної первинної правової допомоги, утворені органами місцевого самоврядування, є неприбутковими організаціями, користуються правами юридичної особи, мають власні бланки, печатку зі своїм найменуванням.

Установи з надання безоплатної первинної правової допомоги, утворені органами місцевого самоврядування, фінансуються за рахунок коштів місцевих бюджетів, інших незаборонених законодавством України джерел.

Повноваження та порядок діяльності установ з надання безоплатної первинної правової допомоги встановлюються Положенням про установу з надання безоплатної первинної правової допомоги, яке затверджується на основі Типового положення про установу з надання безоплатної первинної правової допомоги.

Органи місцевого самоврядування можуть укладати договори з юридичними особами приватного права, які відповідно до свого статуту мають право надавати правову допомогу, про надання на постійній або тимчасовій основі первинної правової допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Порядок та критерії залучення органами місцевого самоврядування юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги затверджуються Міністерством юстиції України.

Органи місцевого самоврядування можуть залучати до надання безоплатної первинної правової допомоги адвокатів або фізичних осіб, які спеціалізуються у відповідній галузі законодавства.

Адвокат, фізична особа чи юридична особа приватного права, з якими укладено договір про надання первинної правової допомоги, зобов'язані надавати таку допомогу в обсязі і строки, що визначені в договорі, та якісно.

Розділ III. НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

Стаття 13. Поняття безоплатної вторинної правової допомоги

Безоплатна вторинна правова допомога – вид державної гарантії, що полягає в забезпеченні рівних можливостей доступу осіб до правосуддя.

Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг:

- 1) захист від обвинувачення;
- 2) здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- 3) складання процесуальних документів.

Стаття 14. Суб'єкти права на безоплатну вторинну правову допомогу

Право на безоплатну вторинну правову допомогу згідно з цим Законом та відповідно до інших законів України мають вразливі категорії осіб:

1) особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо середньомісячний сукупний дохід їх сім'ї нижчий від суми прожиткових мінімумів, розрахованих та затверджених відповідно до Закону України “Про прожитковий мінімум” для осіб, які відносяться до основних соціальних і демографічних груп населення, - на всі види правових послуг, встановлені частиною другою статті 13 цього Закону;

2) діти - на всі види правових послуг, встановлені частиною другою статті 13 цього Закону;

3) особи, до яких застосовано адміністративне затримання, - на всі види правових послуг, встановлені частиною другою статті 13 цього Закону;

4) особи, до яких застосовано адміністративний арешт, - на правову послугу, встановлену пунктом 1 частини другої статті 13 цього Закону;

5) особи, підозрювані у вчиненні злочину, які затримані органами дізнання, - на правову послугу, встановлену пунктом 1 частини другої статті 13 цього Закону;

6) особи, до яких як запобіжний захід обрано взяття під варту, - на правову послугу, встановлену пунктом 1 частини другої статті 13 цього Закону. Така допомога надається протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання. У разі якщо суд прийняв рішення про тримання особи під вартою безоплатна правова допомога надається, якщо така особа належить до однієї з категорій осіб, зазначених у пунктах 1, 2 частини першої цієї статті;

7) особи, у справах яких відповідно до положень Кримінально-процесуального кодексу України участь захисника є обов'язковою, - на правову послугу, встановлену пунктом 1 частини другої статті 13 цього Закону;

8) особи, на яких поширюється дія Закону України “Про біженців”, - на всі види правових послуг, встановлені частиною другою статті 13 цього Закону, до моменту прийняття рішення про надання статусу біженця та у випадках, коли особа оскаржує рішення щодо статусу біженця;

9) ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, - на правові послуги, встановлені пунктами 2, 3 частини другої статті 13 цього Закону, стосовно питань, пов'язаних з їх соціальним захистом;

10) особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, - на правові послуги, встановлені пунктами 2, 3 частини другої статті 13 цього Закону, на час розгляду справи в суді;

11) особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку, - на правові послуги, встановлені пунктами 2, 3 частини другої статті 13 цього Закону, на час розгляду справи в суді;

12) особи, реабілітовані відповідно до законодавства України, - на правові послуги, встановлені пунктами 2, 3 частини другої статті 13 цього Закону, стосовно питань, пов'язаних з реабілітацією.

Право на безоплатну вторинну правову допомогу мають громадяни держав, з якими Україна має відповідні міжнародні договори про правову допомогу, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також іноземці та особи без громадянства відповідно до міжнародних договорів, учасником яких є Україна, якщо такі договори зобов'язують держав-учасниць надавати певним категоріям осіб безоплатну правову допомогу.

Стаття 15. Суб'єкти надання безоплатної вторинної правової допомоги

Суб'єктами надання безоплатної вторинної правової допомоги в Україні є:

1) центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
2) адвокати, які включені до Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом;

3) адвокати, які включені до Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору.

Стаття 16. Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги

Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги утворюються Міністерством юстиції України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги є неприбутковими організаціями, користуються правами юридичної особи, мають власні бланки, печатку зі своїм найменуванням.

Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги фінансуються з Державного бюджету України за окремою бюджетною програмою для надання безоплатної правової допомоги, місцевих бюджетів, інших незаборонених законодавством України джерел.

Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги забезпечують надання всіх видів правових послуг, що встановлені частиною другою статті 13 цього Закону.

Повноваження та порядок діяльності центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги встановлюються Положенням про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги, що затверджується Міністерством юстиції України.

Під час виконання функцій з надання безоплатної вторинної правової допомоги центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги взаємодіють з судами, органами прокуратури та іншими правоохоронними органами, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування.

Діяльність центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги поширюється на територію відповідної адміністративно - територіальної одиниці.

Стаття 17. Повноваження центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги

Центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі:

1) забезпечує складання процесуальних документів за зверненням суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу;

2) забезпечує участь захисника при провадженні дізнання, досудового слідства і в розгляді кримінальної справи в суді у випадках, якщо участь захисника є обов'язковою відповідно до положень Кримінально-процесуального кодексу України;

3) забезпечує участь захисника у розгляді справи про адміністративне правопорушення;

4) забезпечує здійснення представництва інтересів суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу в судах, інших органах державної влади, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

5) укладає контракти з адвокатами, які включені до Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, для надання такої допомоги на постійній основі;

6) укладає договори з адвокатами, які включені до Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, для надання такої допомоги на тимчасовій основі (на підставі окремих договорів про надання послуг);

7) видає доручення для підтвердження повноважень захисника або підтвердження повноважень адвоката для здійснення представництва інтересів особи в судах, органах державної влади, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

8) приймає рішення про заміну адвоката відповідно до статті 24 цього Закону та повідомляє про це територіальне представництво Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги;

9) подає клопотання до територіального представництва Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги про виключення адвоката з Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, та Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору, у випадках, передбачених пунктами 2-4 частини першої статті 24 цього Закону;

10) приймає рішення про припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги та повідомляє про це територіальне представництво Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги;

11) подає територіальному представництву Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги звіти про свою діяльність;

12) виконує інші функції, встановлені Положенням про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Стаття 18. Порядок подання звернень про надання безоплатної вторинної правової допомоги

Звернення про надання одного з видів правових послуг, перелічених у частині другій статті 13 цього Закону, подаються особами, які досягли повноліття, до територіальних представництв Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги за місцем фактичного знаходження таких осіб незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

Звернення про надання одного з видів правових послуг, перелічених у частині другій статті 13 цього Закону, що стосуються дітей, подаються їх законними представниками за місцем фактичного знаходження дитини або її законних представників незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

Звернення про надання одного з видів правових послуг, перелічених у частині другій статті 13 цього Закону, що стосуються осіб, визнаних судом недієздатними, або дієздатність яких обмежена судом, подаються їх опікунами або піклувальниками за місцем фактичного знаходження таких

осіб або їх опікунів чи піклувальників незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

Разом із зверненням про надання безоплатної вторинної правової допомоги особа або законний представник особи повинні подати документи, які підтверджують належність особи або належність осіб, стосовно яких звертається законний представник, до однієї з вразливих категорій осіб, перелічених у частині першій статті 14 цього Закону.

Особи, зазначені у пунктах 3-7 частини першої статті 14 цього Закону, звертаються зі зверненнями про надання безоплатної вторинної правової допомоги безпосередньо до центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Стаття 19. Порядок розгляду звернень про безоплатну вторинну правову допомогу

У разі звернення особи про надання будь-якого з видів безоплатної вторинної правової допомоги до територіального представництва Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги зазначений орган зобов'язаний протягом десяти днів з дня надходження звернення прийняти рішення щодо надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Якщо особа належить до однієї з вразливих категорій осіб, перелічених у частині першій статті 14 цього Закону, територіальне представництво Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги приймає рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги і письмово повідомляє про це особу або її законного представника, а також суд, орган державної влади, орган місцевого самоврядування, в яких здійснюватиметься представництво інтересів особи. Зазначене представництво видає особі рішення про безоплатне надання вторинної правової допомоги із зазначенням виду правової послуги та направлення до центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, який здійснюватиме її надання.

Якщо особа не має підстав для отримання безоплатної вторинної правової допомоги, територіальне представництво Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги приймає рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги і надсилає копію цього рішення особі, яка звернулася про надання такої допомоги, і одночасно роз'яснює порядок оскарження рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги.

Якщо зі зверненням про надання безоплатної вторинної правової допомоги звертаються особи, зазначені у пунктах 3-7 частини першої статті 14 цього Закону, центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги зобов'язаний прийняти рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги з моменту затримання особи. Про кожний випадок надання такої допомоги центр повідомляє територіальне представництво Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги.

У разі отримання від особи, яка провадить дізнання, слідчого чи суду запиту про призначення захисника центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги зобов'язаний призначити захисника протягом двадцяти чотирьох годин з моменту надходження запиту. Про кожний випадок призначення захисника повідомляється територіальне представництво Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги.

Стаття 20. Підстави для відмови в наданні безоплатної вторинної правової допомоги

Особі може бути відмовлено в наданні безоплатної вторинної правової допомоги за наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) особа не належить до однієї з вразливих категорій осіб, встановлених частиною першою статті 14 цього Закону;

2) особа подала неправдиві відомості або фальшиві документи з метою віднесення її до вразливих категорій осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу;

3) вимоги особи про захист або відновлення її прав є неправомірними;

4) особі раніше надавалася безоплатна вторинна правова допомога з одного й того ж питання;

5) особа використала всі національні засоби правового захисту у справі, щодо якої звертається за наданням безоплатної вторинної правової допомоги.

У разі якщо особі відмовлено в наданні безоплатної вторинної правової допомоги на підставі пункту 5 частини першої цієї статті, до рішення про відмову додається письмове роз'яснення про порядок звернення до відповідних міжнародних судових установ чи відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Стаття 21. Надання безоплатної вторинної правової допомоги адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом

Після отримання рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги призначає адвоката, який надає безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом.

Під час призначення адвоката враховуються його спеціалізація, досвід роботи, навантаження, складність справ, у яких адвокат бере участь.

Повноваження адвоката як захисника при провадженні дізнання, досудового слідства і в розгляді кримінальної справи в суді, для участі у розгляді справи про адміністративне правопорушення та представництва інтересів осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами підтверджуються дорученням центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Стаття 22. Надання безоплатної вторинної правової допомоги на підставі договору

У разі неможливості надання безоплатної вторинної правової допомоги адвокатом, який надає безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги зобов'язаний укласти договір з адвокатом, який включений до Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору, про надання одного з видів такої допомоги.

У договорі про надання безоплатної вторинної правової допомоги зазначається обсяг правової допомоги, термін, протягом якого така допомога буде надаватися, та розмір плати.

Повноваження адвоката, з яким укладено договір про надання безоплатної вторинної правової допомоги, підтверджуються в порядку, встановленому частиною третьою статті 21 цього Закону.

Адвокат, з яким укладено договір про надання безоплатної вторинної правової допомоги, зобов'язаний надати таку допомогу в обсязі і строки, що визначені в договорі, та якісно.

Стаття 23. Підстави та порядок припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги

Надання безоплатної вторинної правової допомоги припиняється за рішенням центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у разі:

1) якщо обставини чи підстави, за наявності яких особа була віднесена до вразливих категорій осіб, встановлених частиною першою статті 14 цього Закону, припинили своє існування;

2) якщо встановлено факт подання особою неправдивих відомостей або фальшивих документів, що стали підставою для віднесення особи до вразливих категорій осіб та прийняття рішення про надання їй безоплатної вторинної правової допомоги;

3) якщо особа користується захистом іншого захисника (захисників) у справі, за якою їй призначено захисника відповідно до цього Закону;

4) якщо особа використала всі національні засоби правового захисту в справі.

Особі, якій раніше надавалася безоплатна вторинна правова допомога відповідно до цього Закону та яка втратила підстави для отримання такої допомоги, правова допомога може надаватися в загальному порядку.

У разі припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги відповідно до пункту 2 частини першої цієї статті особа, якій надавалася така допомога, зобов'язана відшкодувати вартість фактичних затрат наданої допомоги.

Надання безоплатної вторинної правової допомоги завершується у разі повного виконання суб'єктом надання безоплатної вторинної правової допомоги своїх зобов'язань, передбачених договором.

Стаття 24. Підстави та порядок заміни адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу

Адвоката, який надає безоплатну вторинну правову допомогу, може бути замінено у випадках:

- 1) хвороби адвоката;
- 2) неналежного виконання адвокатом своїх зобов'язань за умовами договору;
- 3) недостатньої кваліфікації адвоката, що виявилось в ході його участі у справі;
- 4) недотримання порядку надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- 5) виключення адвоката з Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, чи Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору.

Заміна одного адвоката іншим проводиться відповідно до правил, встановлених статтями 21, 22 цього Закону.

Під час заміни одного адвоката іншим забезпечується безперервність надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Адвокат, який призначається на заміну іншого адвоката, зобов'язаний вжити заходів для усунення недоліків у наданні безоплатної вторинної правової допомоги, які мали місце до його призначення.

Про заміну адвоката центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги повідомляє територіальне представництво Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги. Якщо рішення про заміну адвоката було прийнято відповідно до пунктів 2-4 частини першої цієї статті, центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги може внести пропозицію територіальному представництву Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги щодо виключення такого адвоката з Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, чи Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору.

Стаття 25. Права суб'єктів надання безоплатної вторинної правової допомоги

Адвокат, який надає безоплатну вторинну правову допомогу, має право:

здійснювати захист при провадженні дізнання, досудового слідства, розгляді кримінальної справи в суді на підставі доручення центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

брати участь у розгляді справи про адміністративне правопорушення на підставі доручення центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

представляти права і законні інтереси осіб, які потребують безоплатної вторинної правової допомоги, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами на підставі доручення центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

виребувати документи та інші матеріали, або їх копії, що необхідні у зв'язку з наданням безоплатної вторинної правової допомоги в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

збирати відомості з метою використання їх під час захисту прав і законних інтересів осіб, які мають право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги;

ознайомлюватися в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях з необхідними для надання ефективного правового захисту документами, крім тих, що є державною таємницею;

інформувати центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги про настання обставин, що передбачають припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги у випадках, встановлених частиною першою статті 23 цього Закону;

на належну оплату діяльності з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Адвокат, який надає безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом чи на тимчасовій основі на підставі договору, має всі права та гарантії, встановлені Законом України “Про адвокатуру”, іншими законами України.

Стаття 26. Обов'язки суб'єктів надання безоплатної вторинної правової допомоги

Адвокат, який надає безоплатну вторинну правову допомогу, зобов'язаний:

неухильно дотримуватись вимог Конституції України, цього Закону, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інших нормативно-правових актів України;

надавати безоплатну вторинну правову допомогу в необхідному обсязі та якісно;

приймати до провадження справи осіб, які потребують безоплатної вторинної правової допомоги, відповідно до договорів, укладених з центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

не розголошувати конфіденційної інформації про особу, яка стала відомою у зв'язку з наданням безоплатної вторинної правової допомоги.

Адвокат, який надає безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом чи на тимчасовій основі на підставі договору, має всі обов'язки, встановлені Законом України "Про адвокатуру", іншими законами України.

Адвокат, який надає безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, не може займатися іншою адвокатською діяльністю.

Розділ IV. УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ ТА ЇЇ ФІНАНСУВАННЯ

Стаття 27. Повноваження Кабінету Міністрів України в сфері надання безоплатної правової допомоги

Кабінет Міністрів України:

затверджує порядок і умови проведення конкурсу та вимоги до професійного рівня адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги;

встановлює порядок і умови укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі;

встановлює порядок і умови укладення договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі.

Стаття 28. Повноваження Міністерства юстиції України в сфері надання безоплатної правової допомоги

Міністерство юстиції України:

забезпечує координацію діяльності центральних органів виконавчої влади щодо реалізації політики держави в сфері безоплатної правової допомоги;

здійснює загальне управління в сфері надання безоплатної первинної правової допомоги та безоплатної вторинної правової допомоги;

відповідає за впровадження системи безоплатної вторинної правової допомоги;

утворює центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

подає до Кабінету Міністрів України проекти законів та інших нормативно-правових актів у сфері безоплатної правової допомоги;

здійснює розподіл видатків Державного бюджету України за окремою бюджетною програмою для надання безоплатної правової допомоги;

надає методичну допомогу органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування з питань, що стосуються надання безоплатної первинної правової допомоги;

встановлює порядок ведення територіальними представництвами Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги локальних реєстрів Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, та Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору;

аналізує практику застосування цього Закону;

встановлює стандарти якості щодо надання безоплатної правової допомоги;

співпрацює з центральними органами виконавчої влади з питань реалізації цього Закону;

затверджує Типове положення про установи з надання безоплатної первинної правової допомоги;

затверджує порядок та критерії залучення органами місцевого самоврядування юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги;

затверджує Положення про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

затверджує Положення про Комісію з питань безоплатної правової допомоги;

виконує інші функції в сфері правової допомоги, встановлені законами України та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

З метою реалізації повноважень у сфері безоплатної правової допомоги Міністерство юстиції України утворює Державний департамент з питань безоплатної правової допомоги.

Державний департамент з питань безоплатної правової допомоги є установою, що перебуває у сфері управління Міністерства юстиції України та користується правами юридичної особи.

Положення про Державний департамент з питань безоплатної правової допомоги затверджує Міністерство юстиції України.

Стаття 29. Повноваження Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги

Державний департамент з питань безоплатної правової допомоги для забезпечення реалізації повноважень Міністерства юстиції України у сфері безоплатної правової допомоги:

розробляє проекти законів та інших нормативно-правових актів у сфері безоплатної правової допомоги;

здійснює методичне та організаційне забезпечення діяльності центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

вивчає та узагальнює досвід реалізації цього Закону та іншого законодавства у сфері безоплатної правової допомоги та вносить пропозиції Міністерству юстиції України щодо його удосконалення;

аналізує законодавство України у сфері безоплатної правової допомоги на відповідність міжнародним стандартам та вносить пропозиції щодо його приведення у відповідність до міжнародних договорів України у сфері правової допомоги;

вивчає досвід інших держав з питань функціонування систем правової допомоги та вносить пропозиції Міністерству юстиції України щодо його використання;

проводить заходи з методичного забезпечення надання первинної правової допомоги;

організовує семінари, конференції тощо з питань безоплатної правової допомоги;

розробляє стандарти якості з надання безоплатної вторинної правової допомоги і подає їх на затвердження Міністерству юстиції України;

проводить перевірку діяльності територіальних представництв Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги та центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

вносить Міністерству юстиції України пропозиції щодо розподілу видатків Державного бюджету України за окремою бюджетною програмою для надання безоплатної правової допомоги;

розробляє пропозиції щодо вдосконалення системи правової допомоги в Україні;

розробляє порядок і умови проведення конкурсу та вимоги до професійного рівня адвокатів, які можуть залучатися до надання безоплатної вторинної правової допомоги;

створює і веде Єдиний реєстр адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, та Єдиний реєстр адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору;

проводить аналіз якості наданих правових послуг.

Стаття 30. Комісія з питань безоплатної правової допомоги при Державному департаменті з питань безоплатної правової допомоги

Комісія з питань безоплатної правової допомоги при Державному департаменті з питань безоплатної правової допомоги є консультативно-дорадчим органом, що утворюється Міністерством юстиції України.

До складу Комісії подають по одній кандидатурі з'їзд адвокатів України, Генеральна прокуратура України, Рада суддів України, Міністерство внутрішніх справ України.

Міністр юстиції України може включати до складу Комісії представників інших центральних органів виконавчої влади та громадськості.

Комісія з питань безоплатної правової допомоги:

1) вносить пропозиції Державному департаменту з питань безоплатної правової допомоги щодо функціонування системи безоплатної правової допомоги;

2) бере участь у розробленні проектів законів, інших нормативно-правових актів з питань безоплатної правової допомоги, вносить відповідні пропозиції Державному департаменту з питань безоплатної правової допомоги;

3) вивчає і узагальнює практику виконання законодавства України про безоплатну правову допомогу;

4) розробляє та вносить пропозиції щодо стандартів та критеріїв якості надання безоплатної вторинної правової допомоги;

5) виконує інші повноваження, передбачені Положенням про Комісію.

Положення про Комісію з питань безоплатної правової допомоги затверджується Міністерством юстиції України.

Стаття 31. Повноваження територіальних представництв Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги

Територіальне представництво Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі:

1) організовує надання безоплатної вторинної правової допомоги відповідно на території Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя;

2) приймає рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги або рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги;

3) проводить конкурси для залучення адвокатів до надання безоплатної вторинної правової допомоги з урахуванням спеціалізації адвокатів у відповідній сфері законодавства;

4) проводить тендери із закупівлі правових послуг адвокатів для надання безоплатної вторинної правової допомоги з урахуванням спеціалізації адвокатів у відповідній сфері законодавства;

5) веде локальні реєстри Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, та Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору;

6) приймає рішення про виключення адвокатів з Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній

основі за контрактом, та Єдиного реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору;

7) контролює дотримання встановлених стандартів якості для надання безоплатної вторинної правової допомоги шляхом періодичного опитування суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу або їх законних представників;

8) узагальнює звіти про діяльність центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

9) виконує інші функції, встановлені Положенням про територіальні представництва Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги.

Стаття 32. Фінансування безоплатної правової допомоги

Фінансування безоплатної первинної правової допомоги здійснюється за рахунок видатків Державного бюджету України на утримання відповідних органів виконавчої влади та місцевих бюджетів, інших джерел.

Фінансування безоплатної вторинної правової допомоги здійснюється за рахунок видатків Державного бюджету України, виділених Міністерству юстиції України за окремою бюджетною програмою для надання безоплатної правової допомоги.

Розділ V. ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ З ПИТАНЬ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ПОСАДОВИХ І СЛУЖБОВИХ ОСІБ

Стаття 33. Оскарження рішень з питань надання безоплатної правової допомоги

Відмова органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, установи з надання безоплатної первинної правової допомоги, службових та посадових осіб у наданні первинної правової допомоги може бути оскаржена в установленому законом порядку до суду.

Рішення територіального представництва Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги можуть бути оскаржені в установленому законом порядку до суду.

Стаття 34. Оскарження дій та бездіяльності посадових осіб, які порушують порядок надання безоплатної правової допомоги

Дії та бездіяльність посадових і службових осіб, які порушують порядок та строки розгляду звернень про надання безоплатної правової допомоги,

надання неякісної правової допомоги можуть бути оскаржені в установленому законом порядку до суду та в адміністративному порядку.

Стаття 35. Відповідальність за порушення законодавства про безоплатну правову допомогу

Особи, які порушили цей Закон, несуть відповідальність у порядку, встановленому законами України.

Особи, які подали завідомо неправдиві відомості або фальшиві документи, що стали підставою для віднесення їх до вразливих категорій осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, несуть відповідальність у порядку, встановленому законами України.

Розділ VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, за винятком Розділу III.

2. Положення Розділу III цього Закону набирають чинності поетапно після початку діяльності центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

3. Міністерство юстиції України до 1 січня 2010 року утворює центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

4. Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги з 1 січня 2010 року забезпечують надання правової допомоги особам, переліченим у пунктах 3-7 частини першої статті 14 цього Закону.

5. До початку надання безоплатної вторинної правової допомоги центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги особа, яка провадить дізнання, слідчий чи суд призначають захисника через адвокатські об'єднання, а на території адміністративно-територіальних одиниць, де центри розпочали надання такої допомоги, – через зазначені центри.

6. Адвокати, які були призначені через об'єднання адвокатів до початку надання безоплатної вторинної правової допомоги центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, зобов'язані завершити ведення справ, які знаходяться в їх провадженні, за винятком випадків, встановлених законом.

7. Надання безоплатної вторинної правової допомоги особам, переліченим у пунктах 1, 2, 8-12 частини першої статті 14 цього Закону, забезпечується поетапно починаючи з 1 січня 2011 року.

Кабінет Міністрів України щорічно протягом 2011-2014 років за поданням Міністерства юстиції України затверджує порядок використання у відповідному бюджетному періоді коштів, передбачених у Державному бюджеті України Міністерству юстиції України, за окремою бюджетною програмою для надання безоплатної правової допомоги.

З 1 січня 2015 року безоплатна вторинна правова допомога надається в повному обсязі всім особам, переліченим у статті 14 цього Закону.

8. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) У Кримінально-процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1961 р., № 2, ст. 15):

статтю 21 доповнити частиною третьою такого змісту:

«Особа, яка провадить дізнання, слідчий, прокурор, суддя і суд зобов'язані проінформувати підозрюваного, обвинуваченого чи підсудного про можливість призначення захисника відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу»;

пункт 1 частини третьої статті 44 доповнити словами «або дорученням центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги»;

пункт 2 частини третьої статті 44 доповнити словами «чи центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги»;

статтю 47 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«У випадках, коли участь захисника є обов'язковою, а підозрюваний, обвинувачений, підсудний не залучив захисника, особа, яка провадить дізнання, слідчий чи суд у встановленому законом порядку направляють запит про призначення захисника до центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Вимога особи, яка провадить дізнання, слідчого, суду про призначення захисника є обов'язковою для керівника центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги».

У зв'язку з цим частини четверту – шосту вважати відповідно частинами п'ятою – сьомою;

у другому реченні частини шостої статті 47 слова «особа, яка провадить дізнання, слідчий чи суддя постановою, а суд – ухвалою самі призначають захисника» замінити словами «особа, яка провадить дізнання, слідчий, суддя чи суд забезпечують участь захисника через центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у встановленому законом порядку»;

у частині сьомій статті 47 слова «своєю постановою вправі призначити захисника тимчасово до явки обраного захисника» замінити словами «забезпечує участь захисника тимчасово через центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги до явки обраного або призначеного захисника»;

пункт 2 частини другої статті 61 доповнити словами «або виключення з реєстрів адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу»;

частину другу статті 61¹ доповнити словами «та керівнику центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, якщо захисника було призначено таким центром»;

частину п'яту статті 61¹ після слів «адвокатському об'єднанню» доповнити словами «або центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги»;

частину п'яту статті 106 після слів «одного з її родичів» доповнити словами «центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги».

2) Статтю 271 Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) доповнити двома новими частинами такого змісту:

«Якщо особа є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, у розгляді справи про адміністративне правопорушення може брати участь адвокат, який призначений центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Зазначений адвокат має права, що встановлені частиною першою цієї статті та іншими законами України.

Повноваження адвоката, який призначений центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, підтверджуються дорученням, що видається центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги».

3) Частину п'яту статті 5 Закону України «Про міліцію» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., N 4, ст. 20; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., N 36, ст. 526; 2003 р., N 30, ст. 247; 2004 р., N 10, ст. 95; 2005 р., N 16, ст. 263) доповнити абзацом третім такого змісту:

«інформує центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги про кожний випадок затримання, арешту чи взяття під варту особи, за винятком випадків, коли така особа захищає себе особисто чи запросила захисника».

У зв'язку з цим абзаци третій-п'ятий вважати відповідно абзацами четвертим-шостим.

4) Статтю 19 Закону України «Про Державну прикордонну службу України» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., N 27, ст. 208) доповнити пунктом 24 такого змісту:

«інформування центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги про кожний випадок затримання осіб згідно з дорученням правоохоронних органів України та адміністративного затримання осіб».

У зв'язку з цим пункти 24-27 вважати відповідно пунктами 25-28.

5) У Законі України «Про біженців» (Відомості Верховної Ради України, 2001р., № 47, ст. 250; 2003 р., № 27, ст. 209, 2005 р., № 25, ст. 336):

частину другу статті 7 доповнити абзацом третім такого змісту:

«роз'яснення порядку звернення про надання безоплатної правової допомоги».

У зв'язку з цим абзаци третій-п'ятнадцятий вважати відповідно абзацами четвертим - шістнадцятим;

частину дванадцяту статті 11 доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«роз'яснює порядок звернення про надання безоплатної правової допомоги, за бажанням заявника приймає таке звернення та передає його відповідно до органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіального представництва Державного департаменту з питань безоплатної правової допомоги чи центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги».

У зв'язку з цим абзаци четвертий-восьмий вважати відповідно абзацами п'ятим-дев'ятим;

останнє речення частини другої статті 12 вилучити;

статтю 12 доповнити частинами третьою та четвертою такого змісту:

«За бажанням заявника участь у попередньому розгляді заяви про надання статусу біженця бере адвокат. Порядок призначення адвоката встановлюється Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

Участь адвоката є обов'язковою під час попереднього розгляду заяв про надання статусу біженця дитині, розлученій з сім'єю, або недієздатній особі».

У зв'язку з цим частини третю-сьому вважати відповідно частинами п'ятою-дев'ятою;

у частині третій статті 13 слова «частиною другою» замінити словами «частинами другою – четвертою»;

статтю 16 доповнити частиною восьмою такого змісту:

«За бажанням особи участь у розгляді скарги бере адвокат. Участь адвоката в розгляді скарги щодо дитини, розлученої з сім'єю, або недієздатної особи, є обов'язковою».

У зв'язку з цим частини восьму-десяту вважати відповідно частинами дев'ятою-одинадцятою;

абзац четвертий частини першої статті 18 викласти в такій редакції: «безоплатну правову допомогу в порядку, встановленому Законом України «Про безоплатну правову допомогу»;

абзац тринадцятий частини першої статті 20 викласти в такій редакції:

«на безоплатну правову допомогу в порядку, встановленому Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

б) У Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170):

частину першу статті 26 доповнити пунктом 39¹ такого змісту:

«39¹) створення відповідно до закону за рахунок коштів місцевого бюджету установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, призначення і звільнення керівників цих установ, залучення в установленому законом порядку фізичних чи юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги»;

доповнити статтею 38¹ такого змісту:

«Стаття 38¹. Повноваження у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері надання безоплатної первинної правової допомоги належать такі власні (самоврядні) повноваження:

1) утворення в установленому порядку установ з надання безоплатної первинної правової допомоги з урахуванням потреб територіальної громади;

2) підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо створення установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, вирішення питань про чисельність працівників таких установ, про витрати на їх утримання, здійснення матеріально-технічного забезпечення їх діяльності, надання для їх функціонування необхідних приміщень;

3) забезпечення координації діяльності установ з надання безоплатної первинної правової допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

4) здійснення фінансування установ з надання безоплатної первинної правової допомоги та контролю за використанням коштів такими установами за призначенням;

5) розгляд письмових звернень про надання безоплатної первинної правової допомоги та надання такої допомоги з питань, що віднесені до їх компетенції, відповідно до закону;

6) надання роз'яснень положень чинного законодавства та консультацій щодо порядку звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги;

7) забезпечення особистого прийому осіб для надання безоплатної первинної правової допомоги;

8) залучення на підставі договорів адвокатів, фізичних та юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги;

9) координація діяльності з місцевими органами виконавчої влади та територіальними органами центральних органів виконавчої влади щодо надання безоплатної первинної правової допомоги;

10) надання документів та інших матеріалів, або їх копій, що необхідні у зв'язку з наданням безоплатної вторинної правової допомоги;

11) організація семінарів, конференцій з питань безоплатної первинної правової допомоги.

2. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері надання безоплатної вторинної правової допомоги належать такі власні (самоврядні) повноваження:

1) взаємодія з центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги та надання їм сприяння в межах своєї компетенції;

2) надання центрам з надання безоплатної вторинної правової допомоги необхідних приміщень для забезпечення їх діяльності;

3) фінансування видатків з місцевого бюджету на покриття комунальних послуг центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги».

7) У Законі України «Про адвокатуру» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 9, ст.62, Відомості Верховної Ради України, 2007, № 2, ст.12):

статтю 6 доповнити абзацом десятим такого змісту:

«припинити участь у справі на підставі і в порядку, передбачених Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

У зв'язку з цим абзац десятий вважати абзацом одинадцятим.

9. Кабінету Міністрів України передбачити в проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2010 рік» та у відповідних законах на наступні роки в частині видатків на утримання Міністерства юстиції України видатки за окремою бюджетною програмою для надання безоплатної правової допомоги, а також протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

подати до Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законів України;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити в межах своїх повноважень прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

забезпечити приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України.